

ချင်းလူ့ အခွင့်အရေးအဖွဲ့

P.O. Box 202, Phrasing Post Office, Chiang Mai, Thailand 50205

www.chro.ca info@chro.ca

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၅) ရက်

သတင်းထုတ်ပြန်ချက် - ချက်ချင်းထုတ်ပြန်ရန်

တိုက်ပွဲမြေစာပင်များအဖြစ်ပိတ်မိနေ - ပလက်ဂမြို့နယ်မှ

တိုက်ပွဲများ၏ဆိုးကျိုးများအားချင်းလူမျိုးဒေသခံပြည်သူများအလူးအလဲခံနေကြရ

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်မြို့ - ပြီးခဲ့သည်။ လ အနည်းငယ်အတွင်းချင်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း ပလက်ဂမြို့နယ်တွင် ရက္ခိုင့်တပ်မတော်(AA) နှင့် မြန်မာတပ်မတော်တို့ကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သောလက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများအတွင်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက်မှ ဒေသခံပြည်သူများအပေါ် ကျူးလွန်ခဲ့သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုညပဒေချိုးဖောက်ခြင်း နှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအပေါ် ချင်းလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့(CHRO) မှ ပြင်းထန်စွာရှုတ်ချလိုက်သည်။

ထို့အပြင် ယခုလကုန်အထိအစာရေစာအတွက် အာမခံချက်မရှိတော့သောခူမီးချင်း နွယ်ဝင် စစ်ဘေးရှောင် ပြည်သူ ၃၅၀ ကျော်အတွက် အရေးတကြီးလိုအပ်နေသည်။ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အထောက်အပံ့ များအလျင်အမြန်ရရှိစေရန် အတွက် ကုလသမဂ္ဂအေဂျင်စီများနှင့် သော်လည်းကောင်း နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် သော်လည်းကောင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် CHRO မှ တိုက်တွန်းလိုက်သည်။

CHRO မှ ယနေ့ထုတ်ပြန်သည်။ သီးသန့်ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ခူမီးချင်းဒေသခံများမိမိတို့ နေထိုင်ရာပျဉ်စိုရွာကိုမည်သို့ စွန့်ခွာကြကြောင်းဖော်ပြထားသည်။ မြန်မာ့တပ်မတော်ဘက်မှ တပ်သားများကတပ်စခန်းစွဲထားရာနေရာဖြစ်ပြီးမတ်လကုန်ပိုင်းကအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးတွင် မပါဝင်သော ရက္ခိုင့်တပ်မတော်(AA) နှင့် တိုက်ပွဲစတင်ရာနေရာလည်းဖြစ်သည်။

မတ်လ (၂၈) ရက်နေ့ ညနေ (၆) နာရီခန့်တွင် ရက္ခိုင့်တပ်မတော် ဗဟိုဟာတပ်ခွဲ (၅)မှ ပျဉ်စိုရွာဘက်သို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့သည်။ ရွာသို့ အသွားတွင် ခူမီးချင်းအမျိုးသား (၈)ဦးကိုဖမ်းဆီးခဲ့ရာယင်းအနက် (၂) ဦးမှာထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ခဲ့ပြီးတိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနိုင်ချေနှင့် ပတ်သက်ပြီးရွာသားများကိုသတိပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းရွာတွင် စခန်းချနေခဲ့သော မြန်မာ့တပ်မတော်မှ တပ်သား (၈) ဦးမှာစခန်းမှ ထွက်ကာရွာပတ်ပတ်လည်တွင် အသင့်နေရာယူနေခဲ့သည်။ ယင်းညညည့်နက်ပိုင်းတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက်တစ်နေ့ နံနက် အစောပိုင်းတွင်လည်းတိုက်ပွဲထပ်မံဖြစ်ပွားခဲ့ရာ မြန်မာ့တပ်မတော်မှ ဗိုလ်ကြီးကျော်ထက်အောင် ကျဆုံးခဲ့သည်။ အဆိုပါပျဉ်စိုရွာကိုထိန်းချုပ်နိုင်ပြီးချိန်တွင် ရက္ခိုင့်တပ်မတော်သည် ပျဉ်စိုရွာသားများကိုမြေတူးကာကျဆုံးသူဗိုလ်ကြီးအား မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ် စေခဲ့သည်။ ထို့အပြင် နောက်ထပ် ဒေသခံခူမီးအမျိုးသား (၁၀) ဦးအားလည်းပေါ်တာဆွဲကာ ၎င်းတို့၏ပစ္စည်းများကိုဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နယ်စပ်သို့ သယ်ဆောင်စေခဲ့သည်။

ရွာမှ မူလတန်းကျောင်း၊ ဆရာများအဆောင် နှင့် အခြားအိမ်နစ်နဲးတို့မှာ တိုက်ပွဲအတွင်းပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ခေါင်မိုးများမှာဆိုးရွားစွာပျက်စီးသွားခဲ့ပြီးအိမ်တွင်းပစ္စည်းများမှာလည်းကျည်ပေါက်ရာများ ဖြင့် ပျက်စီးနေသည်။ မြန်မာ့တပ်မတော် နှင့် ရက္ခိုင့်တပ်မတော်တို့သည် ပျဉ်စိုရွာ အနီးတစ်ဝိုက်တွင် မြေမြှုပ်မိုင်းများထောင်သွားခဲ့သည် ဟုရွာသားများအဆိုအရသိရှိရသည်။

အဆိုပါပဋိပက္ခ မဖြစ်ပွားမီကပလက်ဝမြို့နယ် တစ်ဝိုက်တွင် မြန်မာ့တပ်မတော်မှကျူးလွန်ခဲ့သည်။ ကလေးစစ်သားသွတ်သွင်းခြင်းအမှု နှစ်ခုနှင့် တပ်တွင်းသို့ အတင်းအဓမ္မ သွတ်သွင်းခြင်းတို့ကို CHRO မှ သတင်းမှတ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည်။ ထို့အပြင် စစ်ကြောင်းလှုပ်ရှားမှုများလည်း ဒေသတစ်ဝိုက် တိုးလာနေခဲ့ ကြောင်းဒေသခံများမှ ပြောကြားခဲ့သည်။

CHRO မှ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုဆိုင်ရာညွှန်ကြားရေးမှူး Rachel Fleming မှ "ခုဖြစ်ရပ်က မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဖြစ်ပွားနေတဲ့ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခ တွေကြောင့် သာမန်ပြည်သူတွေ ဒဏ်ဘယ်လောက်ခံနေရတယ် ဆိုတာရယ်၊ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေကိုဘယ်လောက်တောင်ခံနေရတယ် ဆိုတာရယ်ကိုထောက်ပြနေတာပါပဲ။ ဒီတစ်ခေါက်ကတော့ ခူမီးဒေသခံတွေပေါ့လေ။ ရေရှည်ရှိနေခဲ့တဲ့ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေကမရပ်သေးပါဘူး၊ တကယ်တော့ ပလက်ဝ ဒေသတစ်ဝိုက်မှာ ပိုပြီးများလာတာကိုတွေ့နေရတယ်"ဟုပြောကြားခဲ့သည်။

လူရိုးမှု

မတ်လ (၂၈) ရက်နေ့ ညနေ ၅ နာရီခန့်တွင် ပျဉ်စိုရွာမှ အသက် ၃၀ အရွယ်ရှိခူမီးအမျိုးသားလိန်းမင်း (သို့) လိန်းမန်းသည် အမဲလိုက် ရန်အိမ်မှ ထွက်ခွာသွားသည်။ လိန်းမန်းအမဲလိုက်နေကျ နေရာမှာသားကောင်များကျက်စားလေ့ရှိသည်။ အသီးများရှိနေသောအပင်ကြီးအနီးတွင်ဖြစ်ရာ ပျဉ်စိုရွာသားများ အဖမ်းခံရသည်။ နေရာပင်ဖြစ်နေသည်။ လိန်းမင်းမှာ ယင်းနေ့ညကစပြီး ယနေ့အချိန်ထိအိမ်သို့ပြန်ရောက်လာခြင်းမရှိပါ။ အခြားခူမီးအမျိုးသားများကိုရက္ခိုင့်တပ်မတော် မှ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားသည်။ နေ့ နှင့် တစ်ရက်တည်းဖြစ်နေရာလိန်းမန်းမှာလည်း ရက္ခိုင့်တပ်မတော်မှ လမ်းပြအဖြစ်သော်လည်းကောင်း ပေါ်တာအဖြစ် သော်လည်းကောင်း ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားခြင်း ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် ရက္ခိုင့်တပ်မတော် မှ သတ်ဖြတ်သွားပြီးဖြစ်မည် ဟု CHRO မှ သုံးသပ်သည်။

အစိုးရတပ်မဟုတ်တဲ့ ရက္ခိုင့်တပ်မတော် လိုတပ်တွေအပါအဝင် စစ်ရေး ပဋိပက္ခ မှာ ပါဝင်နေတဲ့ လက်နက်ကိုင်တပ်တွေ အားလုံးဟာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူသားချင်းစာနာထောက်ထားခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေစည်းမျဉ်းကိုတော့ လိုက် ကိုလိုက်နာ ရမည်။ အတင်းအဓမ္မ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ အဓမ္မခိုင်းစေခြင်းနဲ့ ပျောက်ဆုံးခြင်းတို့ကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှု ဥပဒေအောက်တွင် ဖော်ပြထားဖြစ်ထားပါသည်။ ရက္ခိုင့်တပ်မတော် မှ လိန်းမင်းကိုဖမ်းဆီးထားသည် ဆိုပါကချက်ချင်းလွှတ်ပေးရပါမည်။

"လိန်းမင်းပျောက်ဆုံးနေမှုကသူ့မိသားစုအတွက်ကော၊ ပျဉ်စိုဒေသတစ်ခုလုံးအတွက် ပါ မချီတင်ကဲ ဖြစ်စေတယ်။ သူ့ကိုရှာဖွေဖို့အတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့ ကိုလည်းတောင်းဆိုထားတယ်။" ဟု Rachel Fleming မှ ပြောကြားသည်။

"ဒါတင်မကပါဘူး။လိန်းမင်းဘာဖြစ်သွားသလဲဆိုတာကိုမှတ်ချက်ချနိုင်ဖို့ လွတ်လပ်ပြီးဘက်လိုက်မှုမရှိတဲ့စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု လုပ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အချိန်နဲ့ အမျှ သူ့ ရဲ့ မိသားစုကလည်းရလဒ်တွေကိုသိနေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ တာဝန်ရှိသူတွေ က တာဝန်ကျေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်" ဟုလည်း Rachel Fleming မှ ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

နေရပ်ပြန်ဖို့ ဖိအားပေးနေမှုကိုရပ်တန့်ပေးပါ

CHRO ၏ ရှင်းလင်းချက် စာတမ်းတွင် စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူများအား ပျဉ်စိုရွာသို့ ပြန်ရန်အတွက် ဒေသအတွင်းရှိ မြန်မာစစ်တပ်၊ ချင်းပြည်နယ် သစ်တောနှင့် သတ္တုရေးရာဝန်ကြီး နှင့် ပလက်ဝမြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့မှ မည်သို့ ဖိအားပေးခြင်းကို ခံနေကြောင်း ကို ဖော်ပြထားသည်။ ပျဉ်စို တစ်ဝိုက်တွင် မြေမြှုပ်ခိုင်းများ တပ်ဆင် ထားသည်ဆိုသည် ကြားမှ ယင်းသို့ ဖိအားပေးခံနေရခြင်းဖြစ်သည်။

"နေရပ်ကို ပြန်ဖို့ ယခုလိုအာဏာပိုင်တွေကဖိအားပေးတယ် ဆိုတာစစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူတွေရဲ့ အခွင့်အရေးကိုချိုးဖောက်တာပဲ" ဟု Fleming မှ ပြောသည်။

Fleming မှ "ဒေသခံတွေမှာလွတ်လပ်သော ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်မှု နှင့် လူထုသဘောထားရယူခြင်း အခွင့်အရေးကိုခံစားခွင့်ရှိတာကြောင့် အာဏာပိုင်တွေဟာအတင်းပြန်ခိုင်းတာမျိုးထက်စာရင် ရေရှည်မှာဘယ်လို ဖြေရှင်းမလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးဒေသခံတွေနဲ့ တိုင်ပင်သင့်ပါတယ်။လုံခြုံစွာနဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ ဆန္ဒအရနေရပ်ပြန်ဖို့ ဆိုတာက တာဝန်မဟုတ်ဘဲ အခွင့်အရေးတစ်ခုပါ။ ပြီးတော့ ခုကိစ္စမှာကအာဏာပိုင်တွေကမြေမြှုပ်ခိုင်းတွေ ကိုရှင်းလင်းပစ်ဖို့ နဲ့ လုံခြုံမှုအာမခံချက်တွေ ပေးနိုင်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်"ဟုလည်းပြောကြားခဲ့သည်။

ကလေးငယ် ၁၄၁ ဦး ပါဝင်နေသည်။ စစ်ဘေးရှောင် ၃၅၀ ဦးတို့မှာအစာရေစာ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု နှင့် ဆေးဝါးများ၊ ယင်လုံအိမ်သာများနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများအရေးတကြီးလိုအပ်နေသည်။

- ပြီး၏ -

မီဒီယာမေးမြန်းခြင်းအတွက်

မိုင်သင်းယုမွန် (CHRO စီမံချက်တာဝန်ခံ မြန်မာ၊ လိုင်၊ အင်္ဂလိပ်) +95 9420045830

၀Rachel Fleming (CHROစည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေး တာဝန်ခံ) (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ) +95 9250317606

Notes to Editors:

အယ်ဒီတာများအတွက် မှတ်ချက်

၁။ [Myanmar Peace Monitor](#)မှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်အရArakan Army နှစ်ဖွဲ့ရှိသည်။ တစ်ဖွဲ့မှာမကြာသေးမီကအထိကချင်ပြည်နယ်တွင် အခြေစိုက်နေခဲ့ပြီး (ကချင်လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ နှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ထားသည်) မြန်မာလိုရကျင့်တပ်မတော် ဟုအမည်တွင်သည်။ ကျန်တစ်ဖွဲ့မှာကရင်ပြည်နယ်တွင် အခြေစိုက်နေသည် ဟုသိရပြီးရခိုင်ပြည် တပ်မတော်ဟုအမည်တွင်သည်။ ရည်ရွယ်ချက် တူညီကြပြီးသီးသန့်စီလုပ်ရှားနေသူများဖြစ်သည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် အခြေစိုက်သည်။ ရက္ခိုင့်တပ်မတော် မှာကချင်ပြည်နယ်တွင် KIA နှင့် အတူတကွ တိုက်ပွဲဝင်နေခဲ့ပြီး ပြီးခဲ့သည်။ နှစ် နိုဝင်ဘာလက KIA သင်တန်းကျောင်းကို မြန်မာ့ တပ်မတော်မှ ဝင်ကြိုတိုက်ခိုက်မှုတွင် AA မှ ဝိုင်းလောင်းရှစ်ဦးကျဆုံးခဲ့သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အဆိုပါ အဖွဲ့

သည် ပလောင် အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (TNLA) နှင့် ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ဘက်ရှိကိုးကန့်ဒေသအခြေစိုက် မြန်မာ့အမျိုးသားဒီမိုကရက်တစ် မဟာမိတ် တပ်မတော် (MNDAA) သို့ သွားရောက် အားဖြည့် ပူးပေါင်းခဲ့သည်။

အဆိုပါ ရက္ခိုင့်တပ်မတော်တပ်တွင် တပ်ဖွဲ့အင်အား ၂၀၀၀ ခန့်ရှိပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ နှင့် ဧပြီလတို့တွင် မြန်မာနိုင်ငံအနောက်ပိုင်းရခိုင်ပြည်နယ် နှင့် ချင်းပြည်နယ်တို့တွင် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာများဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ အချို့သောပြင်းထန်သည့် ရခိုင်မျိုးချစ် အမျိုးသားများမှ ပလက်ဝအား ရခိုင်ပြည်နယ်နယ်နိမိတ်အဖြစ် သတ်မှတ်လိုကြသည်။ပလက်ဝမြို့နယ်မှာချင်းပြည်နယ်ရှိ အခြေခံအဆောက်အအုံညံ့ဖျင်းမှုကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ် ဘက်မှသာ သွားလာရောက်ရှိနိုင်သည်။ နေရာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မြို့နယ်တွင်းနေထိုင်သူအများစုမှာခူမီးနှင့် မရာချင်းမျိုးနွယ်ဝင်များဖြစ်ကြပြီးမိမိကိုယ်ကိုချင်းလူမျိုးများအဖြစ် မှတ်ယူထားကြသူများဖြစ်သည်။

၂။ CHRO မှ ထုတ်ပြန်သောဥပဒေရေးရာသုံးသပ်ချက်နှင့် အကြံပြုချက် အသေးစိတ်ကိုဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

၃။ စစ်ဘေးရှောင် စခန်းများ မှ အရည်အသွေးမြင့် ဓာတ်ပုံများလိုအပ်ပါက info@chro.ca သို့ အီးမေးလ် ဖြင့် တောင်းခံနိုင်ပါသည်။

၄။ စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူများအတွက် အလှူငွေများ ထည့်ဝင် လှူဒါန်းလိုပါက ခူမီးလူငယ်အသင်း မှ ဦးကျော်အောင် (Ph - 492 88560, email : salaikyawaung@gmail.com) သို့ တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ် လှူဒါန်းနိုင်ပါသည်။